

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

ROMA
EDUCATION
FUND
ROMANIA

Metodologie Sprijin Educațional Intensiv **MATEMATICĂ**

An școlar 2012-2013

1

Investim în educația copiilor romi
E chavore kamen te siklion!

INVESTEȘTE ÎN OAMENI! PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN
PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECȚIONAL DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE 2007 - 2013

PARTENERI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

CENTRUL DE
RESURSE PENTRU
COMUNITĂȚILE
DE ROMI

AMARE
ROMENITZA

C.E.D.S.
Centru pentru Educație
și Dezvoltare Socială

ROMA
EDUCATION
FUND

Fundația Roma Education Fund Romania

Telefon: 021 20 00 613

Fax: 021 312 50 49

office@romaeducationfund.ro

www.romaeducationfund.ro

Cuprins:

- I. Prezentarea generală a proiectului, obiectivele specifice, premisele și atribuțiile profesorului SEI în proiect
- II. Etapele (activitățile și procesele necesare) implementării sprijinului educațional în școli
- III. Formularele (modelele) de documente/ instrumente care se utilizează
- IV. Instrucțiuni/ termene pentru utilizarea instrumentelor
- V. **Anexe**

PARTENERI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

CENTRUL DE
RESURSE PENTRU
COMUNITĂȚILE
DE ROMI

AMARE
RROMENIZA

Fundația Roma Education Fund Romania

Telefon: 021 20 00 613

Fax: 021 312 50 49

office@romaeducationfund.ro
www.romaeducationfund.ro

I. Prezentarea generală a proiectului, obiectivele specifice, premisele și atribuțiile profesorului SEI în proiect

Proiectul “/Oportunități egale în educație pentru o societate incluzivă” reprezintă șansa la o educație de calitate și la continuare a studiilor pentru aproximativ 1250 de elevi romi din clasele V-VIII care provin din familii defavorizate social. Elevii selectați în acest program beneficiază de un pachet de servicii format din sesiuni de mentorat, consiliere și orientare școlară, sprijin educațional pentru elevii din clasele a VII-a și a VIII-a la testarea națională și oferirea unei subvenții lunare pentru a-și putea procura rechizite, hrană și obiecte vestimentare necesare frecventării cursurilor școlare.

Scopul proiectului

Creșterea ratei de succes școlar pentru copiii romi din mediul urban și rural ca și premisă pentru o viitoare inserție a acestora pe o piață a muncii modernă, flexibilă și incluzivă, prin:

- Reducerea ratei abandonului școlar cu **30%** la nivel gimnazial față de anul școlar precedent (2010-2011) implementării activităților de sprijin educațional, în școlile selectate;
- Creșterea performanțelor școlare ale elevilor beneficiari **cu 5 zecimi de punct școlar** (la media anuală) față de anul școlar precedent implementării proiectului;
- Creșterea **cu 30%** a ratei de înscriere în ciclul liceal/vocațional față de anul școlar precedent (2010-2011) implementării activităților de sprijin educațional, pentru școlile selectate, până la sfârșitul proiectului (2013)

În anul școlar precedent au fost selectate un număr de 57 școli din cele 3 regiuni ale proiectului: Nord-Est, Centru și Sud-Muntenia, din care a fost selectați un număr de 1000 de elevi beneficiari.

Activitatea profesorilor SEI în anul școlar precedent a fost analizată și această metodologie este revizuită, fiind adaptată din cea din anul școlar precedent luând în considerare raportul de analiză a activității din anul școlar precedent. Au fost luate în considerare concluziile și recomandările, precum și aspectele care au reieșit din interviurile cu profesorii, din focus-grupurile cu elevii și din vizitele în școli

Adaptare metodologiei de sprijin educațional intensiv (SEI) pentru anul școlar 2012-2013 are la bază principiul PDCA (plan-do-check-act) și păstrează unele elemente ale metodologiei SEI din anul școlar precedent, intervenind în etapele procesului care pot fi îmbunătățite. Ea se referă la activitatea profesorilor SEI-Matematică. În măsura în care a fost posibil s-au păstrat materialele sau tipologia materialelor cu care profesorii au fost obișnuiți, acestea fiind doar adaptate acolo unde a

PARTENERI

fost cazul. Mai mult, s-a avut în vedere și implementarea acestei metodologii în paralel și în comun cu Metodologia de monitorizare a activității profesorilor SEI-Matematică.

Atribuțiile profesorului SEI

- a.
 - i. aplică **testarea inițială**,
 - ii. **evaluează testarea** și
 - iii. completează **matricea de evaluare și progres asociată** precum și
 - iv. **realizează planul de intervenție personalizat** pentru fiecare elev;
- b. realizează **planificarea lunară a unităților de învățare**, planificare adaptată nevoilor identificate ale elevilor;
- c. monitorizează recuperarea rămănelor în urmă prin **aplicarea planului de intervenție personalizat** și evaluează rezultatele aplicării acestuia;
- d. realizează materiale didactice, instrumente de lucru și de evaluare specifice care vor face parte din **Mapa profesorului**;
- e. desfășoară **activități de motivare** pentru studiul matematicii individuale sau în grup;
- f. realizează **evaluări periodice (cu respectarea matricei de specificații)** și reprojecțiază programul de intervenție personalizat în funcție de rezultatele obținute (**urmărirea fiecărui elev - longitudinală** - se realizează cu referire la evaluarea anterioară, la măsurile propuse și implementate și la succesul acestora);
- g. aplică și transmite echipei de implementare instrumentele de monitorizare precizate în **Metodologia de monitorizare SEI**;
- h. îndosariază **Mapa elevului** pentru fiecare elev consiliat;
- i. **consiliază părinții/tutorii elevilor** care beneficiază de serviciile de sprijin și le comunică rezultatele elevilor la evaluări precum și evoluția acestora la Matematică în cadrul SEI;

II. Etapele (activitățile și procesele necesare) implementării sprijinului educațional în școli

1. Identificarea, evaluarea inițială și preluarea cazurilor

În perioada dintre finalizarea selecției urmată de aprobarea de către Autoritatea Contractantă a angajării mentorilor selectați, activitatea inițială a fost legată de contractarea elevilor bursieri prin semnarea contractelor de beneficiari de către părinți/tutore. În această etapă, fiecare

4

PARTENERI

mentor responsabil pentru o școală sau pentru un număr de elevi (dacă în școala au fost selectați un număr mai mare de elevi potențial beneficiari unui număr de doi mentori) a fost însărcinat cu finalizarea procesului de contractare a elevilor beneficiari. Pentru fiecare elev beneficiar a fost nevoie ca părintele/ tutorele să semneze un contract cu Roma Education Fund Romania prin care să poată deveni beneficiar în cadrul proiectului, însoțit de o serie de anexe (formularul de grup țintă, nota de informare cu privire la prelucrarea datelor personale, precum și un acord de folosire a imaginilor cu elevul beneficiar). Fiecare mentor a contactat directorul sau persoana de contact din școala care i-a fost repartizată și a inițiat o sesiune de informare și semnare a contractelor cu părinții elevilor selectați. După semnarea contractului, elevul poate beneficia de pachetul de servicii oferit în cadrul proiectului (mentorat, subvenție, pregătire suplimentară).

Ca element de **noutate pentru acest an**, s-au propus următoarele:

- semnarea unui **contract între elev (reprezentat prin părinte sau tutore) și REF** care să conțină și **responsabilitățile elevului SEI**;
- introducerea unor **indicatori de performanță** care să mențină elevii pe lista de beneficiari ai proiectului după evaluarea intermediară;
- introducerea unor elevi pe **listă de rezervă**, elevi care să beneficieze de serviciile SEI în condițiile în care primii elevi beneficiari nu își îndeplinesc obligațiile;

În acest al doilea an al implementării programului de sprijin SEI, elevii beneficiari sunt foștii elevi beneficiari din clasa a VII-a a anului școlar precedent, în acest an școlar în clasa a VIII-a, precum și elevii din clasa a VII-a a acestui an școlar. **În situația în care unii dintre acești elevi s-au retras din varii motive din proiect, vor fi înlocuiți urmând procedura din anul școlar precedent.**

Profesorii de sprijin educațional intensiv SEI – matematică vor colabora cu mentorul desemnat și cu factorii de decizie de la nivelul unității școlare pentru a prelua grupul de elevi selectați în vederea desfășurării activităților din proiect.

2. Evaluarea detaliată/complexă a situației fiecărui elev în parte;

- **Evaluarea inițială** se realizează la începutul programului din acest an școlar, în vederea asigurării modalităților optime de realizare a obiectivelor educaționale pentru etapa/ etapele următoare. Se identifică astfel nivelul achizițiilor elevilor în termeni de competențe (cunoștințe, abilități/deprinderi și atitudini).
- În funcție de acestea, profesorul își **proiectează activitățile de predare-învățare-evaluare** și
- inițiază **activități de învățare remedială și de educație diferențiată**.

PARTENERI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

CENTRUL DE
RESURSE PENTRU
COMUNITĂȚILE
DE ROMI

AMARE
RROMENTIZA

C.E.D.S.
Centrul pentru Educație
și Dezvoltare Socială

ROMA
EDUCATION
FUND

Fundația Roma Education Fund Romania

Telefon: 021 20 00 613

Fax: 021 312 50 49

office@romaeducationfund.ro

www.romaeducationfund.ro

- Rezultatele obținute la evaluarea inițială vor fi utilizate ca punct de plecare în **măsurarea progresului școlar realizat (indicator de rezultat așteptat)**, devenind astfel reper pentru planul de instruire particularizat.

În cazul elevilor care au beneficiat și anul trecut de programul SEI, profesorul va face o **comparație între rezultatele de la testarea finală de anul trecut și cea inițială din acest an**, luând în considerare și rezultatele de anul trecut în adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare pentru fiecare elev în parte.

Planificarea individualizată a învățării presupune adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la nevoile individului din perspectiva diferențelor dintre elevi. Particularizarea învățării necesită astfel **selecționarea sarcinilor de învățare după stilul de învățare**, după criteriul maturității intelectuale, după ritmul de lucru specific, fiind nevoie de o adaptare a procesului instructiv-educativ la posibilitățile intelectuale, la interesele cognitive, la ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev.

Trebuie avut mereu în vedere faptul că evaluarea de la finalul clasei a VIII-a este o evaluare unitară la nivel național și finalitatea orelor de pregătire SEI este reprezentată și de obținerea unui rezultat optim la proba de matematică a evaluării naționale, rezultat care să permită continuarea studiilor în vederea unei inserții ulterioare pe piața muncii. Așadar, la finalul anului școlar, elevul beneficiar de servicii SEI va fi capabil să obțină rezultate de calitate.

3. Planificarea serviciilor și intervențiilor concretizate într-un plan de sprijin educațional intensiv

Fiecare profesor de sprijin SEI la Matematică:

- **va administra testarea inițială** și apoi
- va completa **matricea de evaluare și progres** asociată precum și
- **planul de intervenție personalizat** pentru fiecare elev.
- În funcție de rezultatele la testarea inițială și luând în calcul testarea de la finalul anului școlar (pentru elevii de clasa a VIII-a proba de Matematică de la Evaluarea Națională 2013), pentru dobândirea competențelor de evaluat precizate, realizează **planificarea lunară a unităților de învățare**, planificare adaptată nevoilor identificate ale elevilor.

Această planificare este una orientativă și va fi modificată lunar în funcție de observațiile de la evaluarea curentă, în paralel cu monitorizarea recuperării rămănerilor în urmă.

În conformitate cu metodologia de monitorizare SEI, fiecare profesor:

- Completează formularul de monitorizare lunară a beneficiarilor sesiunilor SEI

PARTENERI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

CENTRUL DE
RESURSE PENTRU
COMUNITĂȚILE
DE ROMI

AMARE
RROMENTIZA

C.E.D.S.
Centrul pentru Educație
și Dezvoltare Socială

ROMA
EDUCATION
FUND

Fundația Roma Education Fund Romania

Telefon: 021 20 00 613

Fax: 021 312 50 49

office@romaeducationfund.ro

www.romaeducationfund.ro

- Administrează elevilor **chestionare pentru determinarea gradului de satisfacție**.

Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare se va realiza prin:

- adaptarea conținuturilor având în vedere atât aspectul cantitativ, cât și aspectul calitativ; activitățile de învățare vor fi alese ținând cont de o dezvoltare "cu pași mici", adică, dacă pe un anumit nivel taxonomic, în matricea de evaluare și progres elevul se află la un anumit nivel, aplicațiile vor fi alese pentru fixarea nivelului atins de elev și în vederea atingerii nivelului imediat superior;
- adaptarea proceselor de predare-învățare-evaluare având în vedere mărimea și gradul de dificultate al sarcinii, metodele folosite (metode de învățare prin cooperare, metode activ-participative, jocul didactic), materialul didactic disponibil, timpul de lucru alocat; procesul didactic va fi implementat în vederea punerii în valoare a noilor achiziții și a progresului/ regresului școlar;
- adaptarea mediului de învățare fizic, psihologic și social;
- adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare în vederea dezvoltării unor capacități individuale care se pot exprima prin diverse proiecte și produse (scrise, orale, vizuale, kinestezice);
- adaptarea întregului demers didactic în vederea atingerii finalităților proiectate pentru fiecare elev.

Programul de sprijin educațional intensiv acționează o anumită perioadă de timp în condițiile date și trebuie să răspundă cerințelor elevului în ceea ce privește dezvoltarea și învățarea, ținând cont de forțele acestuia și de achizițiile anterioare.

4. Furnizarea serviciilor și intervențiilor pentru elevi

Activitățile desfășurate în cadrul acestei etape se bazează pe **principiile individualizării** (profesorul lucrează pentru fiecare copil) **și personalizării** (intervenția este adaptată problemelor specifice fiecărui copil în parte), precum și pe implicarea activă (consultare și participare) a copilului, familiei/rezentantului legal și mentorului.

În elaborarea instrumentelor folosite de profesorii SEI – Matematică s-au avut în vedere **rapoartele PISA și TIMSS** referitoare la testările la care România a participat precum și competențele care sunt testate în cadrul acestor evaluări internaționale. În cadrul pregătirii SEI la limba română este pus accentul pe citirea și pe înțelegerea unui text. Această competență, împreună cu cea de transpunere a unui text în limbaj matematic este la fel de importantă și la matematică, iar pentru formarea/dezvoltarea acestei competențe este indicat ca profesorul de matematică să lucreze concomitent și convergent cu profesorul de limba română.

Pentru a asigura calitatea serviciilor oferite, profesorul SEI de matematică:

- realizează **evaluări periodice** (cu respectarea **matricei de specificații**) și

PARTENERI

- reprojetează **programul de intervenție personalizat** în funcție de rezultatele obținute
- **urmărește longitudinal fiecare elev** cu referire la:
 - evaluarea anterioară,
 - la măsurile propuse și
 - implementate și la succesul acestora.

Pentru o mai bună monitorizare din punct de vedere calitativ a activității de pregătire SEI la Matematică, profesorii SEI respectă prevederile **Metodologiei de monitorizare SEI și utilizează instrumentele prevăzute de aceasta.**

5. Monitorizarea și reevaluarea periodică a progreselor înregistrate, deciziilor și intervențiilor specializate

Managementul calității serviciilor SEI furnizate are în vedere **ciclul calității PCDA (plan-do-check-act).**

Modalitatea de monitorizare/evaluare este conformă cu Metodologia de monitorizare SEI. Instrumentele de monitorizare și modalitatea de aplicare și interpretare a acestora sunt prevăzute în aceasta.

Evaluarea vizează:

- **identificarea progresului realizat** de elev luând ca punct de plecare rezultatele evaluării inițiale;
- **selectarea obiectivelor** pe care le propunem;
- **selectarea conținuturilor;**
- **selectarea activităților de învățare.**

Evaluarea se realizează continuu prin:

- **administrarea de note elevilor**
- **discutarea notelor cu părinții și mentorii**

Este important **ca notele primite de elevi la pregătirea SEI să fie raportate și la evaluările de la clasă** pentru stabilirea activităților de învățare individualizată. După fiecare evaluare, **rezultatele se vor menționa în matricea de evaluare și progres** a fiecărui elev, precum și în **planul personalizat de învățare**, fiind corelate ca și premisă pentru viitoarele activități cu rezultatele activității remediale desfășurate până în acel moment.

6. Raportări intermediare și finale

Raportările se vor face conform prevederilor contractuale și metodologiei de monitorizare. Un element important pentru evaluarea desfășurării activității profesorilor SEI vor fi **Mapa profesorului SEI și Mapa elevului.**

PARTENERI

Mai mult, **raportarea pe fiecare elev se va face longitudinal, calitativ și cantitativ.**

Raportarea lunară va pune în evidență progresul fiecărui elev. Profesorul SEI va raporta în folder separat fiecare elev, folderul cuprinzând testele de evaluare, planul de intervenție personalizat, planificarea activităților, matricea de progres completată lunar. Procesul de raportare va pune în evidență următoarele activități ale profesorului, pentru fiecare elev în parte:

- testare și evaluare;
- completarea planului de intervenție personalizat;
- planificarea activităților lunare în funcție de nevoile fiecărui elev și ale grupului;
- completarea matricei de progres, cu nivelul atins și cu observații despre activitățile ulterioare;
- evaluarea elevului după un interval (săptămânal, lunar);
- completarea matricei de progres după noua evaluare;
- **analiza eficacității metodelor aplicate** în procesul de predare-învățare-evaluare;
- **decizii argumentate** referitoare la continuarea activităților cu elevul;
- plan de intervenție personalizat completat pentru elev cu referire explicită la **metodele care sunt păstrate și de ce** și respectiv la **ceea ce este nou aplicat și de ce.**

III. Formularele (modelele) de documente/ instrumente care se utilizează

În funcție de concluziile și recomandările din raportul de analiză a implementării serviciilor SEI, am păstrat instrumentele și documentele care au constituit puncte tari ale metodologiei din anul școlar precedent și am adaptat pentru a îmbunătăți documentele care necesitau acest lucru. Am încercat păstrarea pe cât posibil a formatului din anul școlar precedent pentru a minimiza efortul de adaptare la noi instrumente de raportare.

Anexele sunt:

1. Competențe generale – competențe de evaluat în cadrul examenului de Evaluare Națională
2. Grila de evaluare integrată a competențelor – disciplina Matematică
3. Plan de învățare individualizat
4. Test de evaluare – clasa a VII-a (curentă, finală), împreună cu borderoul de evaluare și notare

PARTENERI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

CENTRUL DE
RESURSE PENTRU
COMUNITĂȚILE
DE ROMI

AMARE
ROMENIZA

C.E.D.S.
Centru pentru Educație
și Dezvoltare Socială

ROMA
EDUCATION
FUND

Fundația Roma Education Fund Romania

Telefon: 021 20 00 613

Fax: 021 312 50 49

office@romaeducationfund.ro

www.romaeducationfund.ro

5. Test de evaluare – clasa a VII-a (curentă, finală), împreună cu borderoul de evaluare și notare
6. Matricea de specificații – disciplina Matematică.

În afară de aceste instrumente obligatorii, în cadrul cursului de formare SEI vor fi furnizate alte materiale utile în procesul de predare-învățare-evaluare diferențiată la disciplina Matematică, împreună cu modalitatea de creare/adaptare a acestora.

III. Instrucțiuni/ termene pentru utilizarea instrumentelor

Tabelele/indicatorii pentru testarea individuală, pe competențe și capacități, sunt gândite unitar, de la testarea inițială până la cea finală, pe elev/profesor de sprijin pentru fiecare test în parte o dată, și apoi coroborate pe lună/semestru și apoi anual. Indicatorii de evaluare vor fi aceiași, elaborați conform standardelor PISA și TIMSS, coroborate cu competențele de evaluat la final de ciclu de învățământ prin examenul de Evaluare Națională la matematică.

S-a avut în vedere **relația dintre sistemul tradițional de evaluare și 5 niveluri**: chiar dacă nu putem să suprapunem perfect variantele, s-a încercat stabilirea unei corespondențe între cele două sisteme: în fișa de început s-a folosit sistemul clasic de notare, cel cu care sunt familiarizați profesorii din învățământul preuniversitar, corelat apoi cu 5 niveluri, implementate pentru a nu se suprapune cele două sisteme de predare-învățare-evaluare: de la clasă, respectiv proiectul SEI. S-a evitat o suprapunere pentru a nu se crea eventuale animozități, dar este evident faptul că, în condițiile în care profesorul SEI colaborează cu factorii de decizie din școală, iar evaluarea este o evaluare asertivă, rezultatele evaluărilor SEI și a evaluării de la clasă trebui să fie comparabile.

Nivelurile din evaluarea SEI sunt niveluri asociate competențelor de evaluat (de la C1 la C6), iar evaluarea se face folosind matricea de specificații, astfel:

- **Nivel 1:** un procent mai mic decât 20% din punctajul pe competența evaluată;
- **Nivel 2:** un procent mai mare sau egal cu 20% dar mai mic decât 40% din punctajul pe competența evaluată;
- **Nivel 3:** un procent mai mare sau egal cu 40% dar mai mic decât 60% din punctajul pe competența evaluată;
- **Nivel 4:** un procent mai mare sau egal cu 60% dar mai mic decât 80% din punctajul pe competența evaluată;
- **Nivel 5:** un procent mai mare sau egal cu 80% din punctajul pe competența evaluată.

Programa examenului de Evaluare națională 2012 - 2013 are competențe de evaluat clar formulate și care sunt în concordanță cu programa școlară în vigoare. În cursul lunii octombrie

PARTENERI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

CENTRUL DE
RESURSE PENTRU
COMUNITĂȚILE
DE ROMI

AMARE
ROMENTIZA

C.E.D.S.
Centru pentru Educație
și Dezvoltare Socială

ROMA
EDUCATION
FUND

Fundația Roma Education Fund Romania

Telefon: 021 20 00 613

Fax: 021 312 50 49

office@romaeducationfund.ro

www.romaeducationfund.ro

2012, pe site-ul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va fi postat și un model de test pentru examenul de matematică din cadrul evaluării Naționale. Acest model este de obicei însoțit de matricea de specificații și această **matrice de specificații trebuie urmărită pe tot parcursul procesului de evaluare din cadrul SEI**. De aceea, evaluările periodice trebuie să țină cont și de acest aspect. **Grila lunară a fost gândită astfel încât să se poata evalua progresul**, într-un mod simplu și eficient.

Această matrice de evaluare a progresului este un instrument foarte eficient pentru urmărirea:

- **longitudinală a progresului școlar al fiecărui elev,**
- **eficienței măsurilor** specificate în planul de învățare personalizat și a
- **măsurii în care acestea au fost implementate.**

Grilele detaliate pe competențe trebuie folosite la fiecare testare, de la cea inițială la cele semestriale și finale.

IV. Anexe

1. Competențe generale – competențe de evaluat în cadrul examenului de Evaluare Națională
2. Grila de evaluare integrată a competențelor – disciplina Matematică
3. Plan de învățare individualizat
4. Test de evaluare – clasa a VII-a (curentă, finală), împreună cu borderoul de evaluare și notare
5. Test de evaluare – clasa a VII-a (curentă, finală), împreună cu borderoul de evaluare și notare
6. Matricea de specificații – disciplina Matematică.

PARTENERI